I

(Lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU, Euratom) 2022/2434,

annettu 6 päivänä joulukuuta 2022,

asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse hajautetun rahoitusstrategian käyttöönotosta yleisenä lainanottomenetelmänä

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 322 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 A artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon ([1]),

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ([2]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 ([3]), jäljempänä 'varainhoitoasetus', 220 artiklassa säädetään, että komissio valtuutetaan asianomaisessa perussäädöksessä ottamaan unionin tai Euratomin puolesta lainaa antaakseen lainaksi ottamansa varat edelleen lainaksi tuensaajina oleville jäsenvaltioille tai kolmansille maille ottolainaukseen sovellettavin ehdoin. Tällöin lainaksi otettujen varojen ja myönnettyjen lainojen kassavirrat vastaavat täysin toisiaan. Tämä tarkoittaa, että unioni joutuu toteuttamaan markkinatoimia kuhunkin yksittäiseen lainanantotoimeen liittyvien maksutarpeiden perusteella, mikä rajoittaa mahdollisuutta suunnitella eri lainanottotoimet johdonmukaisesti ja määrittää maturiteetit niin, että saavutetaan edullisimmat kustannukset.

(2) Yksittäisten rahoitusapuohjelmien rahoittaminen erillisillä rahoitusmenetelmillä aiheuttaa kustannuksia ja vaikeuttaa rahoittamista, koska eri rahoitusapuohjelmat kilpailevat rajallisesta määrästä rahoitusmahdollisuuksia. Se pirstaloittaa unionin velkapapereiden tarjontaa ja vähentää likviditeettiä ja sijoittajien kiinnostusta eri ohjelmiin, vaikka kaikilla unionin velkapapereilla on sama korkea luoton laatu. Rahoitusavun tapauksessa olisi näin ollen käytettävä yhtä rahoitusmenetelmää, jolla lisätään unionin joukkolainojen likviditeettiä ja unionin toteuttamien liikkeeseenlaskujen houkuttelevuutta ja kustannustehokkuutta.

([1]) Lausunto annettu 22. marraskuuta 2022 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

([2]) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 24. marraskuuta 2022 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja neuvoston päätös, tehty 6. joulukuuta 2022.

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

(3) Yhden rahoitusmenetelmän tarve korostuu etenkin tilanteessa, jossa Ukrainalle annetaan rahoitustukea sen kiireellisiin rahoitustarpeisiin vastaamiseksi. Viimeaikaiset kokemukset Ukrainaa varten tarvittavan rahoituksen hankkimisesta ovat tuoneet esiin haittoja, jotka ovat seurausta hajanaisen lähestymistavan soveltamisesta unionin velkaan. Jotta voidaan vahvistaa unionin asemaa euromääräisen velan liikkeeseenlaskijana, on erittäin tärkeää, että kaikki uudet liikkeeseenlaskut toteutetaan käyttämällä yhtä rahoitusmenetelmää.

(4) Yhden rahoitusmenetelmän malli ja useimmat sen käyttämiseen tarvittavat infrastruktuurin osat on jo vahvistettu neuvoston päätöksen ([4]) (EU, Euratom) 2020/2053 mukaisen hajautetun rahoitusstrategian muodossa. Kyseinen strategia on mahdollistanut varojen onnistuneen hankinnan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241 ([5]) mukaisia avustuksia ja lainoja sekä useita muita neuvoston asetuksessa (EU) 2020/2094 ([6]) tarkoitettuja unionin ohjelmia varten. Koska Ukrainan kiireellisten rahoitustarpeiden kattamiseksi tarvitaan odotettavasti monimutkaisia toimia ja jotta voitaisiin varautua mahdollisiin tuleviin lainanotto- ja lainanantotoimiin, on aiheellista vahvistaa hajautettu rahoitusstrategia lainanottotoimien toteuttamisessa käytettäväksi yhdeksi rahoitusmenetelmäksi.

(5) Hajautetun rahoitusstrategian käyttämisen pitäisi mahdollistaa rahoitusohjelman joustava toteuttaminen siten, että samalla noudatetaan täysimääräisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 310 artiklan 1 kohdassa vahvistettuja talousarviovaikutusten välttämisen ja talousarvion tasapainon periaatteita. Tuensaajien olisi vastattava täysimääräisesti rahoitusohjelman kustannuksista sellaisen yhden kustannustenjakomenetelmän perusteella, jolla varmistetaan kustannusten läpinäkyvä ja oikeasuhteinen jakaminen. Takaisinmaksuvelvoitteiden olisi säilyttävä rahoitusavun saajilla varainhoitoasetuksen 220 artiklan 5 kohdan e alakohdan mukaisesti.

(6) Hajautetun rahoitusstrategian toteuttaminen edellyttää, että kaikkiin lainanotto- ja lainananto-ohjelmiin, joissa sitä käytetään, sovelletaan samoja sääntöjä. Kyseiset säännöt olisi sen vuoksi lisättävä Euroopan parlamentin ja neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 322 artiklan nojalla hyväksymiin varainhoitoasetuksessa vahvistettuihin horisontaalisiin varainhoitosääntöihin.

(7) Hajautetun rahoitusstrategian on tarkoitus tarjota komissiolle enemmän joustovaraa yksittäisten rahoitustoimien ajoituksen ja maturiteetin suhteen ja mahdollistaa säännölliset ja vakaat maksut eri tuensaajamaille. Tällaisen strategian olisi perustuttava rahoitusvälineiden yhdistämiseen. Komissio voisi tällöin joustavasti järjestää maksujen suorittamisen tuensaajille maksujen suoritushetkellä vallitsevasta markkinatilanteesta riippumatta ja samalla vähennetään riskiä siitä, että komission täytyisi hankkia kiinteitä summia epävakaissa tai epäsuotuisissa olosuhteissa.

(8) Kyseisen jouston antaminen komissiolle edellyttäisi yhteisen likviditeettivarannon käyttöönottoa. Tällaisen keskitetyn likviditeettitoiminnon avulla lisättäisiin unionin rahoituskapasiteetin häiriönsietokykyä ja varmistettaisiin, että se kestää tilapäiset tilanteet, joissa sisään- ja ulosvirtaukset poikkeavat kokonaistasolla toisistaan, perustuen luotettaviin likviditeettiennusteisiin.

(9) Komission olisi toteutettava kaikki tarvittavat transaktiot, joiden tavoitteena on varmistaa säännöllinen läsnäolo pääomamarkkinoilla, saavuttaa mahdollisimman edulliset rahoituskustannukset ja helpottaa unionin ja Euratomin velkapapereita koskevia transaktioita.

(10) Koska hajautettua rahoitusstrategiaa on tarkoitus laajentaa koskemaan useampia ohjelmia, on aiheellista, että komissio vahvistaa sen toteuttamista varten tarvittavat järjestelyt. Kyseisiin järjestelyihin olisi sisällyttävä hallintokehys, riskienhallintamenettelyt ja kustannustenjakomenetelmä, jonka olisi noudatettava varainhoitoasetuksen 220 artiklan 5 kohdan e alakohtaa. Avoimuuden varmistamiseksi komission olisi annettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti ja kattavasti tietoja lainanotto- ja velanhallintastrategiansa kaikista näkökohdista.

(11) Varainhoitoasetusta olisi sen vuoksi muutettava.

([4]) Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta (EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1)

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

([6]) Neuvoston asetus (EU) 2020/2094, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

(12) Oikeusvarmuuden ja selkeyden vuoksi suhteessa jo myönnettyyn rahoitusapuun ja välineen perustamisesta Ukrainalle vuonna 2023 annettavaa tukea varten (makrotaloudellinen rahoitusapu plus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) …/… [7] mukaan, tätä asetusta olisi sovellettava ainoastaan rahoitusapuohjelmiin, joita koskevat perussäädökset tulevat voimaan 9 päivänä marraskuuta 2022 tai sen jälkeen.

(13) Venäjän ilman edeltävää provokaatiota toteuttama ja perusteeton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on aiheuttanut poikkeukselliset olosuhteet, jotka tekevät asiasta kiireellisen, ja sen vuoksi olisi poikettava Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitetyssä, kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa tehdyssä pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa tarkoitetusta kahdeksan viikon määräajasta.

(14) Ukrainan tilanne huomioon ottaen tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä,*

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (EU, Euratom) 2018/1046 seuraavasti:

1) kumotaan 220 artiklan 2 ja 7 kohta;

2) lisätään artikla seuraavasti:

”220 a artikla

Hajautettu rahoitusstrategia

1. Komissio toteuttaa hajautettua rahoitusstrategiaa, joka käsittää neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 (*) 5 artiklan 1 kohdan nojalla sallitut lainanottotoimet ja asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta rahoitusapuohjelmien rahoittamiseksi toteutettavat lainanotto- ja velanhallintatoimet. Hajautettu rahoitusstrategia pannaan täytäntöön toteuttamalla kaikki tarvittavat transaktiot, joilla pyritään säännölliseen läsnäoloon pääomamarkkinoilla, se perustuu rahoitusvälineiden yhdistämiseen, ja siinä hyödynnetään yhteistä likviditeettivarantoa.

2. Komissio vahvistaa hajautetun rahoitusstrategian toteuttamista varten tarvittavat järjestelyt. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti ja kattavasti tietoja lainanotto- ja velanhallintastrategiansa kaikista näkökohdista.

(*) Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta (EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1).”.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä.*

Sitä sovelletaan rahoitusapuohjelmiin, joita koskevat perussäädökset tulevat voimaan 9 päivänä marraskuuta 2022 tai sen jälkeen.

[7] Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 6 päivänä joulukuuta 2022.

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*
R. METSOLA	Z. STANJURA